

Seres Lili Hanna

Aki kedves közönnyel fogad

meglepődtem rajtad,
ahogy ember csak a túl alacsony
vécéülőkére huppanva lepődik meg,
hova kerültem, hiszen
te már rég nem vagy, mivé
fordult át ez az utca, a régi,
ismerős, miért játszik velem, csakúgy
idedob elém, riadtan néztem volna
körül, de ott álltál, rád kellett, a szemedbe
csak röviden tudtam, elkapni kedves
közönyöd, aztán szolid fallabdaként
pattogni kezdett pillantásom: tested
egyik tagjáról a másikra, a kontúrjaidhoz
simuló levegőre; hallgattam
őszintén lelkes, barátságos társalgásod egy
rám hasonlító nyugodt és humoros alakkal,
lassan átfázó teste mélyéről pislogtam
rátok, hogy kerülsz ide, kérdeztem
tőled a társalgópartner minden szava mögött,
hiszen te már csak bennem élsz, aztán a
pislogás fájdalmát ráfogatuk a hidegre,
és minden zavar nélkül elköszöntünk,
mert a zavar ilyenkor csak az elválás
után üvölt fel, annyira, hogy nevetni kell,
nevetni, aztán írni róla, áthúzni, újraírni, otthon,
a melegben, kezdeni a meglepetéssel, és
elütni valami oda nem illő vécés hasonlattal.

Lassú nyárban

lassú nyárban ül
hallgatja a betonon olvadozó gyerekzsivajt
a rég megunt trolimorgást
nincs kedve semmihez.

aztán hirtelen eszébe jutsz
nem tudja, emlék-e, amire gondol
nem tudja, hol vagy
és mért ilyen lassú ez a nyár.

berakja a kedvenc számokat
(neki sose tetszett igazán)
becsukja az ablakot
– áthangolja a szobát.

este még mindig rád gondol
tudja, nevetnél, hogy nem érdeveled ezt
tudja, te lassítasz le mindent:
mint két ébresztés közti perceket a félálom.

A rontás töredéke

*Miért, hogy majdnem triviális
A rontás legelső jele?
Miért, hogy a szunnyadó istent
Fölverni nem tudod?
Mért kell a folyót egyedül átúsznod,
S a tengerbe közösen fúlni be?*

*A kérdéseknek miért nem tudok
Véget vetni, ha nem vagy velem?
S ha veled vagyok, hol maradnak
Őszinte kijelentő mondataim?*

*Miért, hogy ereimben
Bajnokként úszol fel s alá?
És ha nem rólad akarok, akkor is
Minden, mindenem rólad...?*

Láng Eszter

rendelt idő

(h.m.i.)

mindennek rendelt ideje van, a szerelemnek is, mely személyiségem tartós, konstitutív és megváltoztathatatlan állapota, ahogyan a föld geoid a tudomány jelenlegi álláspontja szerint, s ahogyan a geodák üregében található nyers kristályfelületek módszertanilag szép szívemet semmiképpen nem bővíthetik el, mert azt egyetlen besenyő járja be, filozófiailag megalapozott választ keresve közös vérköreinkre. bizalmasom vagy, azonos gyökerek táplálják testünket. és igen, beállnék melléd a halálmenetbe is: az integrációnak lehetne-e más útja az elfogadáson kívül?

fehér-kék ének

nem lehet többé visszavonulni erről az útról
amelyen elindultam veled a vulkán torkolatához
megismerni a tüzet és hegyek mozdulnak előttünk
tektonikus monoton mozgással kiszámíthatatlanul
és felépül házunk az időben amelyben visszafelé
haladunk az ősökhez *mert* testvérem vagy a múltban
és szerelmem a jelenben, a jövő mit hoz nem tudom
te féltesz hozzám kiáltasz a hőésésben *nem* vigasztallak
szavak nélkül kell megértened: a vigasz magam vagyok
hangok nélkül kell meghallanod a kimondatlan szavakat
a tükör másik oldaláról *az azték hegyek között* melyek
olyan kékek mint a tenger tiszta téli délután Konstanca
lába előtt amikor a felhők már elsirattak minket minden
könnyüket elhullatták értünk, fehérségükkel feldíszítették
a tenger hullámain, mi mégse jutottunk a józanság fokára

szemünk még *csukva szájunkban egymás lehelete* piros
szívükben tűzhányó tombol, hallgatjuk egymás csendjét

Keller Ilka

Habituáció – 1.

Egy hangya hintázik a bordáid között.
Sternálsan sinister kilenc centire, kicsi
kezével a negyedik borda felső ívébe
kapaszkodik. A teste a szívcsúcslökés
helyére vetődik, onnan vesz lendületet,
minden percben hatvanszor. Amíg a kezemet
az oldaladon tartom, érzem a lába ízeit,
ahogy belülről rúgja kifelé a bőrt.
Eleinte furcsának tartottam, de aztán rájöttem,
könnyebb így. Hogy nekem szívem van,
neked meg hangyád.

Interfázis - 4.

Elmúlt kapcsolatunk elgázolt macska az út szélén, belőle fekete tyúk csipeget. Szemüveget kell felvennem ahhoz, hogy jobban lássam, szeretném megkérdezni: mit érez? Ez itt selymes és szépemlékű, ez itt kusza, ragacsos és hazug, egyáltalában semmi különleges, olyan ez, mint bármelyik másik döglött állat. Amíg felegyenesedek, és elsétálok az ellenkező irányba, addig „Pedig az nem lehet” alakra fonom össze a hajamat. Így talán nem fújja ki belőle az illatodat a szél.

Olfactorius – 7.

Én vagyok a tériszonyod. Amíg itt állunk, a körhinta alatt, és te leszorítod a szemedet, én nyugalmat simítok a szarkalábaidba. Látod, itt ez a lánc, majd az árnyéka az ülésbe nyom. Sosem gondoltam volna, hogy jobban fogok félni, mint te valaha, mikor lejár a menetidő, belőled pedig eltűnik a tériszony, és vele együtt én is

Ayhan Gökhan

Barátság

Ketten indultunk, odáig
nem értünk együtt, odáig
nem értünk semmit egymásból,
a semmit a barátság körvonala

tartja életben. Életben tartott
barátság nem élhet akármiből,
közös tragédiák iránya nem
foglalhatja a múlt-

at. Odáig indultunk mindketten,
honnét egymásból nem
értettünk semmit. Nem értünk
egyet, de egyet értünk

a hallgatás is megtehet. Odáig
hallgatunk mindketten, mint egy
hangsúlyos félreértés körvonala, de a
hallgatás is merénylet.

Ülés.

a kétéves nővér a megalázott homokon lépett
 el a sötétségben nem látszó állat harapásának
 vonalaitól, majd belépett a kegyetlenség szép
 tartományába, ahol a párbeszéd ágai letört v

állak sérülése, ágyról leesett öregasszony kiab
 álása zörgött, mint az óvatosan félreértett mo
 ndatok, s hogy ez a cselekvésnél előbb születe
 tt beszéd hozta-e létre a számára megfelelő ke

gyetlenség-tartományt, nem tudom, mint azt s
 em, hogy a kiabálás ágai letört vállak sérülése-
 e, vagy a sötétségben nem látszó állat harapás
 ának vonalaitól előbb született beszéd cselekv

ésnél szebb tartománya. a kijelölt öregasszony
 ágyról leesett kiabálása veszteszag egy ólomg
 ömbbe vert rigó preparált szívén, annyira idege
 n a megalázott homokon ellépett nővér óvatos

an félreértett sötétségben nem látszó kegyetlen
 sége, szép ágai a párbeszédnek törtek le óvatos
 an, homokon megalázott kétéves öregasszony l
 etört vállainak tartománya szépen kirajzolta sér

Kovács Edward

A várakozók

Az idő a fagyott aszfaltra lecsapódott
ónos eső, kicsúszik a lábaik alól. Ahogy
stabil pontot keresnek, majd végül mindegyik
a tehetetlenség mankójába karol. Mi csak bámulunk
ki a koponya üregeiből, a konyha ablakkeretein
keresztül, a járdákon szétfolyó bizonytalanságra.
A gondolat, mint csempén fodrozódó megfáradt gőz,
eltűnik egy szagelszívóban, amíg megfő a vasárnapi
áldott leves, benne az összes zöldséggel, hittel
és az életunt hálával, amiért még mindig itt lehetünk.
Amíg még eltűnnek a gondok, az agyban feszülésig
huzalozott idegszálak, amik megfelelést teremtenek
a jóllakott beletörődésnek. Ezek leszünk mind:
asztalokról felzabált levesestálak, egy bulimiás
bűntudatával, amik valami felsőbb megváltásra várnak,
hogyan értelmet tulajdoníthassanak az emésztésnek.

Rétegfestés

Mikor átmentem hozzád, a szemeidben
már ott terült a látvány: a vörösbor
foltjai a plafonon, naplementében
tüzelő márvány az ég végtelenbe nyúló
temetőiben. Ahogy felkentem az olajfestéket,
arra gondoltam, hogy vajon retusálható-
e a vágy, és helyes-e eltüntetni minden
hibát, ami a falfehér lelkeken éktelenkedik.

Amikor végeztem, leszálltam a létráról,
melléd ültem, mert tudtam, hogy minden
pillanat egy készítés, az ajkak ösztönös
kiteljesedése a nyakon, az érzékelés otthonos
közelsége. Ahogy testeinken folyamatosan újjá-
épül a látvány, mint hitre éhes, sokak által
megvetett bálvány, úgy vágyom arra, hogy
végre bennem fessd tisztára a bizalmadat.

Komjáti Ildikó

A fekete Hold

És vannak a mélyről jövő szavak...
a torokba rekedtek...
már kimondhatatlannak...
de sohasem feledtnek.
És az égen a fekete Hold.

És vannak a szívszorító görcsök...
a jól titkolt bánatok...
az évek fedte gödrök...
befalazott járatok.
És az égen a fekete Hold.

És vannak a kényszeres fóbiák...
ahol letilt a pánik...
mentség ceremóniák...
mert a mért hiányzik.
És az égen a fekete Hold.

És vannak az öngyilkos hajlamok...
van víz, gyógyszer és kötél.
A tükörben sem vagyok...
nincs már semmilyen gyökér.
És az égen a fekete Hold.

Hajnalvers

Dúdollok halkán
szomjas magamban
én Csillagom.

Kezemben álmom
simogatásom
én Csillagom.

Vágytól gyűrt ágyon
tűzlátomásom
én Csillagom.

Éjfélszín égen
hajnalnak érzem
én Csillagom.

Lukáts János

A kert

Ádám napkelte óta dolgozott, csatornát ásott a sivatagban. Estére a csatornából kiszáradt a víz, Ádám hazaindult. Asszonya a szőlőlugasban fogadta, mellén éppen elaludt a gyermek, ezért halkan súgta Ádámnak: – Kerestek. – Ki? – kérdezte Ádám kíváncsi szeme. – Hát ő! – válaszolta az asszony felemelt szemöldöke. A férfi bólintott, megmosta arcát és kezét, aztán elindult. Forró szél süvöltött a sivatag felől, Ádám csak lépegetett az ösvényen.

A nagy tölgyfa előtt megállt, derengő félhomály volt és némaság, ide már nem merte a szél követni. A tölgyfa – tölgyfa volt, de mintha más is lett volna, nemcsak tölgyfa. Ádám nem tudta, maradjon-e állva, telepedjen egy fűcsomóra, vagy boruljon a porba.

– Kiszáradt a patakod, Ádám – talán elhangzott valamilyen szózat, talán a tölgy levelei susogták ezt a szikár tényt, talán Ádám a lelke mélyén hallotta a tölgyfa üzenetét.

– Kiszáradt – felelte-gondolta Ádám, és sóhajtott hozzá nyomatékul.

– Elemészt a sivatag, Ádám – hangzott a komor mondat, Ádám válasza egy újabb sóhajlás volt.

– Egy kertet kerítettem el neked – szólt a tölgyfa, levelei most reszketni és hajladozni kezdtek, mint egy arc redői. Ádám a porba hullott.

– Figyelj rám, Ádám! – Ádám térden maradt, de a sarkára ült, és szemét a tölgyfára emelte. – Az a kert elveszett. Számodra el... és a többiek számára is. Megbocsátom, amit tettél, de el nem felejtem. És... kert nélkül nem élhet meg az ember. Én neked most egy másik kertet adok, – neked, mindenkinek. Magad kertje lesz ez, kisebb, mint az a kert volt. Egyszerű kert lesz, egy embernek való, egy emberpárnak, egy családnak, egy nemzetségnek, ahogy majd magad alakítod a sorsodat. A szemem rajta lesz a kerteden, de megmunkálni és megóvni magadnak kell...

Ádám talpra ugrott, szólni akart örömről és aggodalomról, köszönetről és szemrehányásról, nemzetségről és elmúlásról, a kiszáradó csatornáról és a burjánzó vadonról... Szólni arról, aki elvette *azt* a kertet, aki adta *ezt* a kertet... – aztán Ádám visszaereszkedett a lába két sarkára, és szája néma maradt.

– Nem azért lettél, hogy elpusztuljál – szólt a tölgyfa –, nem azért, hogy elheverjél a fűgefa alatt, és az Unalom nevű ördögfiúval töltsd az idődet. – Ádám fészkelődni kezdett.

– Légy ura a magad kertjének, dolgozz meg érte, hullasd verejtékedet, ismerd meg a munka terhét és örömét. Ne légy a kerted kirablója, és ne légy rabszolgája. Naponta lás-

sam a kerteden, hogy dolgoztál benne, és naponta lássad, hogy a kerted megajándékoz valamivel. – Ádámban valami különös nyugalom kezdett mozgolódni, amelyben vegyesen volt félelem és büszkeség.

– A kerted – folytatta zúgását-suttogását a tölgyfa – nem lesz kicsiny, de nem lesz végtelen. Elméd és karod erejéhez szabtam. Lesz határa, kerítsd be, gazda, a kertedet. Ne lépd át kerted határát gonosz szándékkal, de ne engedd, hogy más a te kerted határát gonosz szándékkal átlépje.

– Hát vannak, Uram – már így nevezte Ádám a tölgyfát –, más emberek, más nemzetségek is? Gondos gazdák, sanda tolvajok...?

– Sok olyan van a világon, amit te nem tudsz még, Ádám. Egyre többet fogsz megismerni a világból, de minden megismert mögött száz ismeretlen bújik meg. Ne csüggedj, a kert sok mindenre megtanít, ha akarsz tanulni tőle. A kerted fái ismerni fognak, és állatai köszönteni fognak. Ismerd meg te is őket, köszöntsd te is őket. Bánj velük kíméletesen, de vedd el magadnak és a tiednek, amit elébed hoznak, és amit a lábad elé tesznek. Vedd gyümölcsüket és tejüket, vedd prémjüket, és vedd – igen – a húszakat is. Sose pusztítsd kerted lakóit, de kíméletesen tedd, ha az életüket veszed el. Azt is neked hozzák, azt is elébed teszik. Az uruk vagy, és ők ezt tudják. Tudd hát, te is, Ádám... Értelmes lénynek, aki csak te vagy, ez felelősség, ami olyasmi, mint a bűntudat. Ültess mást a letépett gyümölcs helyett, nevelj mást a megölt jószág helyett, és bűntudatod csillapodni fog.

Ádám borzongott, mintha a szél megint betört volna a sivatag felől, és mintha szemébe szórta volna az égető homokot. Megeredtek Ádám könnyei, de lehet, hogy a könnyeket csak ráfogta a fürgetegre, a sivatagra.

– Süss kenyeret a búzából, majd megtanulod a magad éhségén és magad eszén, hogyan tedd. Készíts az akácból ásónyelet, és forgasd meg a földet, hosszú botoddal üsd le e fáról a diót, faragj lábat az asztalodnak, és arra tedd a táladat, ne a földről egyél, mint az állat, vagy öledből, mint a bamba szolga. Te gazda vagy, ura légy kertednek... És ura magadnak...! – A tölgyfa elnémult, aztán apró bólogatásba kezdtek a levelek, néhány érett makk is megkoppant a földön, és Ádám lábaihoz gurult.

– Nézd meg ezt a makkot, a diót, lásd meg benne, miként szerkesztődik a világ, és hogy az egyszerű miként rejti magába a végtelenség titkát és törvényét. Vedd kezvedbe a vizet, ha tudod, fürdesd meg benne arcodat, ha megfáradtál a munkában. Adj inni növényeidnek, önts tálba kutyádnak, a húséges társnak, patakod hátára tedd csónakodat, majd ő elhord az Eufráteszig, az Iszterig, vagy amelyik folyó vidékére vet a végzet.

– Hagyd meg itt kertemet, ahol most nő, tölgyfa. Itt jó nekem... – Ádám fölállt, kiállt kertjéért, amely már volt, amely az övé volt, és amelyet most – lám – távolra akartak hurcolni tőle, vele együtt vagy nélküle. Reszketett a lába, kiszáradt a torka, de azért állva maradt. Egészen sötét lett közben a világ, a nap eltávozott a sivatag fölött, helyét hunyorgó csillagnép vette át, a tölgy méltóságteljesen hordozta lombját.

– Amit mondtam a világról és a kertekről, ez már talán a holnap műve. De még ma el kell kezdeni, Ádám. A világ és a kertek bennünk élnek, mi pedig a világban és a kertekben, te – látom – most tétovázol. Te most itt félsz és örülsz, borzongsz és berzenkedsz, ahogy... ahogy *abban* a kertben is tetted. De te leszel, Ádám, aki majd elmondod másoknak, a többi Ádámnak, hogy miről esett itt szó ma közöttünk, hogy mit hallottál ma itt, a tölgy

előtt töprengve. Elmondod vagy, ha félsz – mert gyakran gyáva vagy, Ádám – ha félsz, megmutatod saját példáddal, miként kell bánni a kertekkel, a kerteddel, és a többieknek a maguk kertjével. És ha megmutatod nekik a munka terhét és örömét, a kert lakóinak összetartozását – mert gyakran bátor vagy mindezek megmutatására, Ádám – figyelni fog rád a többi új kertbirtokos. Előbb kinevetnek, aztán csendben megpróbálják maguk kertjében mindezt, amit tőled láttak. És akkor nem dolgoztál hiába, nem éltél hiába... De minek szólunk a távoli jövőről, amikor a kerted már nem a te kerted lesz, hanem fiaidé és nemzetségedé. Rád pedig talán egy tisztos agg almafa fog emlékezni csak, amely esztendőnként talán, ha két vagy három gyümölcsöt hullat a fűre.

– Almafa, Uram...? – Ádám mintha még akart volna valamit mondani, de bizony elfúlt a hangja, a tölgyön pedig mintha hirtelen valami hideg fuvallat borzongott volna keresztül.

– Igen, Ádám, lesz almafa a te kertedben is – hangzott a szó a tölgyről, a csillagjegyes éjszakából, vagy talán Ádám bizakodó elméjéből. – Almafa nélkül nincs kert, Ádám. Az almafa ott fog nőni a kerted közepén, ártalmatlan, áldott almafa lesz, amelyről annyi gyümölcsöt kapsz, amennyi elég lesz neked és fiaid táplálására is. Sem örök életet, sem mindentudást nem téphetsz róla, és nem haraphatsz belőle, mert csak alma lesz, ízes gyümölcs, a gazda kedvére való, fáradságoszlátó és örömszerző alma. – Hallgatott a tölgyfa és hallgatott Ádám. Olyan sok volt még a kérdeznivaló, hogy most már csak hallgatni lehetett. Azért egyet, egy kiáltásforma kérdést még megkockáztatott a hol gyáva, hol bátor Ádám: – Uram, és kígyó... kígyó lesz-e a kertben. Az én kertemben. – Sokáig várt a válaszra Ádám, egy tölgyfát talán nem is szabadna ilyen kérdésekkel háborgatni. Talán nem... vagy talán nagyon is fontos tudni ezt...?

– Lesz, Ádám, kígyó. Tégy róla, hogy ne árthasson. Ha kutyád talál rá, megfojtja, ha te lépnél rá, emeld fel a nyakánál, és hajtsd át kerted határán, ki a sivatagba, be a folyóba. Kis kígyó lesz, sikló, gyík, a kerthez kisebbdedt, ártatlan jószág.

– De, ha mégis...

– Egy lesz, egy méretes vízisikló, de azt az országúton el fogja gázolni egy teherautó, Ádám, ez még nagyon soká lesz. Te ezt még nem érted...